

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΠΟΙΟΣ ΠΗΡΕ ΤΗΝ ΚΑΗΡΟΝΟΜΙΑ

Τὸν παλῷ καιρῷ ἤδη στὴν Ἀσίᾳ ἔνας σοφός Μογισουλάνιος ποὺ τὸν ἔλεγε Βέν Σαβές. Αὐτὸς γύρις δλόεν ἀπὸ τὴ μάι πολιτείᾳ στὴν ἄλλη, ἐξέλειπε καινούργιο κόσμο, μελετοῦν τὶς συνήθειες καὶ τοὺς νόμους τῶν λαῶν καὶ μῆλος μὲ σοφίας καὶ μὲ λερεῖς.

Μιὰ μέρα, φτάνοντας σὲ κάποια κωμόπολι τοῦ Κουφιστάν, εἰδει μαζεμένους στὴν ἀγορᾷ βλους τοὺς κατοίκους, ἀντρες, γυναικες καὶ ταΐδαι, πλούσιους καὶ φτωχούς, μεγάλους καὶ μικρούς. Στὸ ψηλότερο μέρος καθοντοῦνταν τρεις τετράστιθες καὶ ὁ καθῆς. "Ολοι τοὺς δὲ ἡσαν θυσιεύοντες σὲ συλλογή. 'Ο Βέν Σαβές πήγε κοντὰ στὸν καδῆ.

— Αὐτὸς ἐλεῖ δὲ ἔσκαψονταν οἱ φάνες καὶ καδῆς. — Οὐδὲν αὐτὴ τὴν ὥρα φάνες καὶ καδῆς.

'Ο σορὸς ρώτησε τότε τὶς ζητοῦνταν ἀπ' αὐτὸν.

Τότε, παίνοντας τὸ λόγο διεροντεῖρος μάτ' τοὺς ντεροβίστες, τοῦ ἔξηγησε πῶς κάποιος πλούσιος συνταράωθε τοὺς, ποὺ εἶχε πεθάνει ἀπέκνεος, ἀφεντὶς ὅλη την περιονία σὲ κείνον ποὺ θύξανταν οἱ τεροβίστες ὡς τὸν πόλ ενάπειρο. 'Επειδὴ διώκει παρονταίσιον πολλὰ κόρνα τὰ κωράρια τοῦ διαφεντικοῦ τοῦ καὶ στὸ τέλος τὰ εἰδε νὰ καταστρέψωνται δὲλα ἀπὸ μιὰ μεγάλη πλημμύρα. Κι' ἀπὸ τὸν ἔσκαψεν τὸν καδῆν τοῦ πολλὰ κόρνα τὰ κωράρια τοῦ κωρίου τοῦ διότι οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι τοῦ, μονάχα αὐτὸς κινεῖν καντά στὸ γέρο καὶ τὸ ἐσυντριπόσιν μὲ τὴν ἔργασία τοῦ λαμπάντο τοῦ. "Επειτα παρονιστήκει στὸ σοφὸ μάτ' νέα ποὺ εἶχε ἀρρόητη νὰ παντευτῇ ἔναν πλούσιο νέο, μάρκα καὶ μόνο ἀπειδή αὐτὸς δὲν ἥθελε νὰ πάρῃ στὸ σπάτι τοῦ τὴν ἔργασία μητέρα της. Τρίτος ἥστε ἔνας ποὺ δὲν καυχήθηκε τὸ σπάτι τοῦ, ἀφεντὶς νὰ καθονταν τὰ ὑπάρχοντα τοῦ γάν νὰ γίνεται σὲν ἔναν ποὺ οὔτε τὸν ἥστερο κάνει.

— Δὲν εἰνε ἄλλος; φάνες δὲ ὁ Βέν.

— 'Έχουμε καὶ ἔναν τέταρτο, ἀλλὰ δὲν τὸν φέρουμε γιατὶ κανένας ἄλλος ἀπὸ μᾶς, ἔτος ἀπ' τὸν καδῆ, δὲν τὸν ἔθεωρης ἔξει τῆς κληρονομίας.

— Ας ἔρθῃ καὶ αὐτὸς νὰ τὸν ἔθεωρης,

Τότε φάντηκε ἔνας κωράρις μὲ ήσυχο καὶ παπεινὸν παρονιστήκε, ποὺ τὸν ἀκολούθουνταν πολλὰ παιδιά.

— Εσύ τὶς ἔχεις νὰ μᾶς πῆς; φάνησε δὲ ὁ Βέν Σαβές.

— Τίποτε, ἀχροντά μου, ἀποκρίθηκε ὁ κωράρις. Ντρέποντας μάλιστα ποὺ μὲ βάλαν καὶ μένα μαζὶ μ' αὐτὸς τοὺς τρεῖς, ἐνώ δὲν ἔκαμα τίποτε ἄλλο σπουδαίωτερο στὴ λώρη μου ἀπ' τὸ νὰ μεγαλώσω τὰ παιδιά μου καὶ νὰ πάρω στὸ πάτη μου μερικά δοφάρια.

— Σέ σένα λοιπὸν ἀνήκει νὰ κληρονομία, τοῦ εἰτε διοφόρος. Γιατὶ τὰ ἀρχαῖα βιβλία μας λένε: «Ἄν θελες ν' ἀγάπας, δίδαξε στὰ παιδιά τὴ δικαιοσύνη, γιατὶ τὰ καλά τοὺς ἔργα ύθναι ἔργα δικά σους.

καὶ δύν ἄντες, καταποιούμενοι, βρέθηκαν μέσ' τὸν νερό.

Οἱ Καρδιὲς πάλιν ἀπέτριψαν, μάτ' τὸ μανισμένο κῆνα τὸν ἔργον μὲ τὸν δύναμι ἀπάνω στὸ βράχο, ὀστε στὸ τέλος, σκοτιμένος, βουλεύει καὶ τὸ σῶμα τοῦ δένεται σεβαστήκε τοτε.

«Οὐαὶ γά τὸ Πενούφ, δὸτοις δὲν ἐπόρθαλε καμιμά ἀντίστασι στὰ κύματα, ἔσφαντιστηκε σχεδὸν ἀμέσως. Μά, τὸ ίδιο βράδην, ή θάλασσα τὸν ἔσπειρε σ' αὐτὸν τὸ μέρος, δόπου βρισκόμαστε τώρα...»

— Εκείνη τὴ στηγή, ὁ γέρο θαλασσίνος ἀναπήδησε καὶ μου εἴτε:

— Νά τους!...

Μιὰ γυναικα προχωδούση ποὺς τὸ βράχο κρατῶντας ἔνα παιδί.

— Εἰνε ἡ 'Υδρόη Πενούφ, μιὼ ἔξηγησε. 'Ερχεται συνχὰν ἔδω καὶ προσεύχεται στὸ σταύρο ποὺ ἐστησαν για τοὺς ἀγαπημένους της πνιγμένους. Πρέπει κανεὶς νὰ σέσθεται τὴ δυστυχία τοῦ ἀλλού...» Ας φύγουμε, γιατὶ μπορεῖ νὰ παρονίσεις νὰ τὴν ἔνοχλη.

Φεύγοντας διασταυρωθήκαμε μὲ τὴν 'Υδρόην. Ήταν φτωχικά ντυμένη. 'Απὸ τὸ πρόσωπό της μάντευε κανεὶς πώς ήταν ἀλλοτε ώραία, μά ἡ δψης της εἶχε μαραθεῖ πειά.

Όταν προστέρασαν καμιμά ἔκαστον μέτρα, γύρισα πίσω καὶ εἰδο τὴ δυστυχίαν μέντρα, καθαδύνει στὸ βράχο μπρός στὸ σταύρο, νὰ κυττάρηται ἐπιμονὰ τὸ βάλλασσα...

Τί νὰ συλλογίζεται τάχα... Τὸν πατέρο της... Η τὸν ἀλλον, ἔσπειρον ποὺ πρωτός καὶ τελεταῖος εἰχε φυτσούσει στὸ αὐτὸν τὴ λόγια ἀγάπης; Ποὺ συναυτισθήματα συντάραζεν τάχα τὴν ψυχὴ της; Τήνεις, φίλη, ή μήπος ή ἀγάπη τοῦ εἰτε δυνατότερον καὶ ἀπ' τὸ θάνατο;

JULES PRAVIEUX

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΩ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΖΑΝ ΜΩΡΕΑΣ

— Ο Μωρεάς ἔλεγε μάτ μέρα σὲ μὰ φιλολογικὴ συντροφιά: — Έκεινοι ποὺ θέλουν νὰ καή μετα θάνατον τὸ πτώμα τους, εἰνε βλάπεις...

Κι' ἀφοῦ σώπασε γιὰ κάμπτωση ὕδα, συμπλήρωσε κατόπιν: — Εγὼ διώκεις δὲν παραγγέλω στὴ διατήκη μου νὰ μὲ κάψουν. Κι' αὐτὸν τὸ κάρμα γιατὶ είμαι ὀρχαῖος "Ελλήν!"...

***

— Ο Μωρεάς αισθανόταν ἀνέξηγητη ἀποτροφή πρὸς τὸν πεφίημο Γάλλο θεατρικὸ συγγραφέα, Εμμόνδο Ροστάν.

— Ο 'Επιτεύχεις του, ἔλεγε, είνε μὰ γήρα μὲ φτερά ἀποτοῦ!... Κι' διάν τοῦ παραγγήλησε κάποιος διά τοῦ τὸ έργο ἔχει ἐμπνευστό:

— Καὶ τι μ' αὐτὸν; Μήπως καὶ ἡ γήρες δὲν φιλιαροῦν;...

Τις τελευταῖες ἡμέρες τῆς ἀρρωτείας του δι Μωρεάς ἔλεγε στοὺς φίλους τοῦ πήγαναν νὰ τὸν ίδουν:

— Πεθαίνω πεννηνταπέντε χρονῶν, οὔτε πολὺ νέος, οὔτε πολὺ γέρως δηλαδή. Πάλι καταὶ!...

***

— Ο ποιητής περιέμενε τὸ θάνατο μὲ μοναδικὴ ψηφαριά, καὶ ἐπειδὴ ἀφοῦσε νάρθη τὸ τέλος, ἔλεγε μὲ κάποιο παράτονο:

— Κρίμα, καὶ ἐγώ χαρακτηρίσκω γιὰ νὰ φαινωματικὸς μέσα στὸν κάστο μου!...

***

— Επειδὴ δι γιατρὸς ἀπαγόρευε στὸ Μωρεάς νὰ δέχεται στὸ κρεβάτι τοὺς φίλους του, δι ἐτομοδάντας τοὺς είτε:

— Αφίστε τοὺς φίλους μου νὰ μπαίνουν τὸ θεάθρο. Σάζ βεβαώνω πάς μου κάποιον περισσότερο καλὸ αὐτοί, παρὰ τὰ γιατρικά σας...

Τὸν ίδιο γιατρὸ ποὺ προσαπαθοῦσε νὰ τὸν δούσι επιτέλεσ δι γήραρο σὰ γιατρεῖται, τὸν ἀποτομώσε μ' αὐτὰ τὸ λόγια:

— Κονταμάρες! Κονταμάρες! Κουταμάρες τὸν γιατρῶν...

***

— Οταν δι Μωρεάς γνωριώσε τὴν περίημη «Ιαγνένεας του, τὴν πῆγη στὸν Ιουλίο Κλαρετή για νὰ τὴν παῖξη στὴν Ελλάση Κομωδίας. Ο Κλαρετή διώκει διώκεις ἀρνητήκε νὰ τὴν δεσχή, λέγοντας δι ἐπόπειρότερον τὸν διώκαντο διαβατός δὲν μποῦσε νὰ παῖξη διὸ διέτηρος.

— Καὶ διώκει δὲν ἔχεται διώρο, τοῦ παρεπεμπήσε πειραγμένος δι Μωρεάς. «Αν θέλετε μάλιστα νὰ μάθετε τὴν ἀξία τοῦ ἔργου μου, σᾶς λέω πώς ἔγω πηρα τὴν ιστοθεση ποὺ εἰχε ἀνάπτυξε τὸν πόλια τὸν Σοφοκλή!...

***

Μιὰ μέρα κάποιος φίλος τοῦ Μωρεάς τοῦ είτε δι, δι ξάβεις κάποια τάξι στὴ λώρη του καὶ παραιτοῦσε τὰ ξενύχτια, δι θύσος ξαπούτησε κατόπιν.

— Μά δὲν καταλαβαίνετε, τοῦ ἀπάντησε δι Μωρεάς, πώς δι κοιμούσαι τὴ νύχτα, αντὶ να ζήσω ποὺ θεάθρο μὲ σεβαστήρα, μολονότι είμαι πενήντα χρονῶν, εἰνε διάν γένος ζήσει εκατό!...

***

— Οταν δι Μταροφές ἐπέβαλε ἴωποτητη γιὰ τὴ Γαλλικὴ Ακαδημία, φώτισαν στὸν Μωρεάς δι ηταν ὑπέρ δη η έναντιον αὐτῆς, καὶ τοῦ θύμασαν συγχρόνως δι ἀλλοτε εἰχε πῆ πως τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ είχε γελούσι.

— Μάλιστα, ἀπάτησε ἐπόματε, δι Μωρεάς. Μερικοὶ ἀνθρώποι φεγούσιοι τὸν δι νέεν κανεὶς ἀκαδημαϊκής, ἐνώ μερικοὶ νὰ μὴν εἰνε κανεὶς ἀκαδημαϊκοῦς, γιατὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο μπορεῖ νὰ περιτάξῃ καὶ τοὺς μὲν καὶ τοὺς δέ. Στοὺς πρώτους θὰ λέη δι ένα τέτοιο ἀξίωμα εἰνε ἐντελῶς ἀσήμαντο γιὰ τὸν έαντο τον. ἐνώ στοὺς ἀλλούς θὰ δείχη μὲ ἀτερφάνεια τὸ παραστόμα τον καὶ βά τοὺς κόδη κάθε δρεῖν νὰ γελάσουν!...

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΕΣ

Οι τίθαντοι δὲν έχουν ἀνάγκη νὰ δικαιολογηθοῦν. 'Η ισχὺς εἰνε πάντα δικαιώματα τῶν νικητῶν.

Φόρηντος εἰνε δὲ καρδοὶ τῆς σκέψεως καὶ τῆς πειρᾶς.

Σεγκήν

Μόνον διοιος δὲν μπορεῖ νὰ λημονήσῃ ἀγαπᾶ πραγματικά.

Γριζώ

Όποιος δὲν κουράζεται εἰνε πάντα νέος.

Φέ

